

Universitets- og høyskolerådet
Stortorvet 2
NO-0155 Oslo

29.02.2024

Innspill til utredning av publiseringsindikatoren

Det Norske Videnskaps-Akademi ser positivt på videreføring av et kanalregister for registrering av vitenskapelige publikasjoner som danner et kvalitetssikret grunnlag for publikasjonsaktivitet og statistikk ved institusjonene og nasjonalt over tid. Vi har tre hoved- kommentarer til utredningen. For det første er vi opptatt av viktigheten av å trekke en tydelig grense mot de tidsskrift som ikke bør anerkjennes som vitenskapelige. For det andre er vi opptatt av kvalitetsbasert rangering. For det tredje ser vi at det kan være riktig å etablere et nordisk samarbeid om et felles register.

NIVÅ 0

Det aller viktigste er å sørge for at useriøse tidsskrift tas ut av registeret. Det finnes mange såkalte 'røver-tidsskrift', som hverken har en seriøs redaksjonell profil, eller gjør bruk av kompetent fagfelle vurderinger. Det kan virke som om denne type tidsskrift er voksende, og Akademiet ønsker å heve terskelen for hva som regnes som seriøse vitenskapelige tidsskrift. Vi ønsker altså en heving av kravet for å komme inn på nivå 1. Skillet mellom nivå 0 og 1 er det god praksis for at kan gjøres administrativt etter definerte kriterier.

NIVÅ 1 og NIVÅ 2

Akademiet er opptatt av høye kvalitetskrav. Det er avgjørende viktig at det er forskersamfunnet som er involvert i å kvalitetssikre arbeidet i å skille mellom nivå 1 og 2 (evt 3). Videre er det bra med et skille mellom de eksisterende nivåer, og nivå 2 er en viktig indikator for de gjeldende ledende tidsskriftene innen fagmiljøene. Det må også pekes på at det er stor variasjon mellom fagmiljøene med hensyn til hvordan dette skillet trekkes. Det er også en del fagmiljø som ønsker et høyere nivå, nivå 3, for tidsskrift som er ekstra prestisjetunge (eksempelvis *Nature* og *Science*).

For sektoren som helhet kan man spørre om det er forsvarlig å opprettholde et kostnadskrevenne vedlikehold av et kvalitetsregister som har lite økonomiske konsekvenser (indikatoren opphører i finansieringen av universiteter og høyskoler, men fortsetter som begrenset finansieringselement i helseforetak og i instituttsektoren). Det er viktig at arbeidet med å vedlikeholde og videreutvikle kvalitetsskille mellom ulike nivå har en merverdi som kan rettferdiggjøre ressursinnsatsen, og det er pekt på at kunstig intelligens kan frigjøre ressursinnsats i arbeidet med å vedlikeholde og utvikle kanalregisteret. Dette handler især om registrering og kontroll av tellende publikasjoner på de enkelte

institusjonene. Rapportering bør være lett å gjennomføre for den enkelte forsker og kreve mindre administrativ oppfølging ved institusjonene.

NORDISK SAMARBEID

En alternativ eller komplementær løsning kan være å intensivere et internasjonalt samarbeid om et felles register. Vi vet at det norske kanalregisteret også er brukt i andre land, særlig i Norden og er anerkjent som modell. Det bør vurderes om det skal tas initiativ til internasjonalt samarbeid på dette området, og om for eksempel Nordisk ministerråd ved NordForsk kan koordinere arbeidet på nordisk nivå. Man kan tenke seg et samarbeide både om kvalitet og tekniske løsninger. Imidlertid er det igjen viktig å understreke at det må være faglig styrt av forskersamfunnet selv.

Med vennlig hilsen

Lise Øvreås
Preses

Gunn Elisabeth Birkelund
Generalsekretær